

בס"ד

**"AND IT SHALL COME TO PASS
ON... EVERY *SHABBOS*"**

***Maamarim* Delivered
by the Lubavitcher Rebbe
Rabbi Menachem M. Schneerson**

***Amar R. Acha
Shabbos Parshas Chayei Sarah, 5747***

Translated by R. Eliyahu Touger

SICHOS IN ENGLISH

788 Eastern Parkway • Brooklyn, New York 11213

718.778.5436 • Fax 718.735.4139

“R. ACHA SAID: ‘THE TALK (*SICHAH*) OF THE SERVANTS OF THE PATRIARCHS IS MORE ATTRACTIVE THAN THE TEACHINGS (TORAH) OF [THEIR] DESCENDANTS. For the passage of Eliezar is repeated in the Torah, while many basics of Torah [law] were conveyed only by allusion.’”¹

As is well known, our Rebbeim — see the *maamarim* of the Alter Rebbe printed in *Or HaTorah* with the notes of the *Tzemach Tzedek*² and [subsequent] *maamarim* on this theme — focus on the question: Why is “the talk of the servants of the Patriarchs” “more attractive than the teachings of [their] descendants”? {[The question] highlights the difference between talk (*sichah*) and teachings (Torah), and, seemingly, “teachings” are superior to “talk.”) They also focus on other points of the wording of the *Midrash*, including the statement:³ “The washing of the feet [of the servants of the Patriarchs] is more attractive....”⁴

The core of the explanation of the concept is that the “talk of the servants of the Patriarchs” refers to the Divine service of prayer, as our Sages state:⁵ “[The term] *sichah* refers solely to prayer.” [In that vein,] they interpret the verse from this Torah reading:⁶ “And Yitzchak went out to speak (*lesuach*) in the field,” as referring to prayer.

The true concept of prayer involves [expressing] *reuusa diliba*, the inner will of the heart [of a Jew], the inner dimensions of his heart⁷. This certainly applies with regard to the prayers of “the servants of the Patriarchs.” For the concept of a servant is — as explained in the series of *maamarim* of 5666, in the *maamarim* delivered at the conclusion of 5666⁸ — that his identity is totally

1. Rashi to Bereishis 24:42; see also Bereishis Rabbah 60:8.

2. *Or HaTorah*, Bereishis, Vol. I, p. 126b ff.

3. See Bereishis Rabbah, *loc. cit.*

4. As the *Midrash* states there, the fact that the Torah explicitly mentions the fact that Lavan provided water for Eliezar to wash his feet while many of the Torah's laws are derived only from allusions indicates that there is an advantage to the washing of Eliezar's feet. See *Or HaTorah*, *loc. cit.* p. 128a

5. *Berachos* 26b.

6. Bereishis 24:63.

7. See *Likkutei Torah*, *Shir HaShirim*, p. 16d.; *Or HaTorah*, *op. cit.*

8. See the series of *maamarim* entitled *Yom Tov Shel Rosh HaShanah*, 5666, pp. 326-327.

בס"ד. ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו ה'תשמ"ז.

(הנחה בלתי מוגה)

א"ר אחא יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים שהרי פרשה של אליעזר כפולה בתורה והרבה גופי תורה לא ניתנו אלא ברמיזה, וידוע הדיוק בזה בדרושי רבותינו נשיאינו (בדרוש אדמו"ר הזקן הנדפס באוה"ת עם הגהות אדמו"ר הצ"צ ובדרושים שלאח"ז), מאי טעמא יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים (ובפרט שמודגש כאן שזהו"ע שיחה וזהו"ע תורה, דלכאורה בפשטות תורה היא למעלה משיחה), ועוד כמה דיוקים פרטיים בלשונות המדרש (וגם בעוד ענין במדרש, יפה רחיצת רגליהם כו').

ונקודת הביאור בזה, דהנה ענין שיחתן של עבדי אבות קאי על עבודת התפלה כמאמר אין שיחה אלא תפלה, וכמ"ש בפרשתנו ויצא יצחק לשוח בשדה וארוז"ל ע"ז אין שיחה אלא תפלה. דאמיתית ענין התפלה הוא ברעותא דלבא דהיינו פנימיות הלב, ובפרט התפלה דעבדי אבות, דענין העבד הוא (כמבואר בארוכה בהמשך תרס"ו קרוב לסיום וחותם דרושי תרס"ו) שהוא בטל לגמרי אל האדון וכל מציאותו היא מציאות האדון, עד שהביטול הוא באופן כזה שכל מה שקנה עבד קנה רבו. ונמצא, שענין השיחה דעבדי אבות בעבודה הו"ע התפלה דיחידה שבנפש, רעותא דלבא, כמבואר בכ"מ שיחידה שבנפש שורה דוקא בלב, עד שזהו בפנימיות הלב ופנימיות דפנימיות שבלב (כמבואר בלקו"ת שגם בפנימיות הלב יש דרגות). דלפי זה ענין רעו"ד אין זה

subsumed to that of his master. His entire existence is [an extension of] that of his master to the extent that an object acquired by a servant is acquired by his master.⁹ Thus the counterpart to "the talk of the servants of the Patriarchs" in our Divine service is prayer stemming from the *yechidah* of the soul, the [inner] will of a [Jew's] heart, [indeed,] the inner dimension of the inner dimension of the heart. As explained in several sources,¹⁰ the *yechidah* of the soul rests in the heart. (For, as explained in *Likkutei Torah*,¹¹ even within the inner dimension of the heart, there are [several] levels). According to this conception, the term "the

9. *Pesachim* 88b; *Kiddushin* 23b. The intent is that the servant has no independent financial capacity. The idea is not that he acquires the object and then it passes from him to his master, but that initially, he acquires it on behalf of his master. See the gloss of *Rashba* to *Kiddushin*, *loc. cit.* The servant can be considered as an extension of his master's person..

10. *Kuntreis HaHispaalos*, p. 183, *et al.*

11. *Likkutei Torah*, *Devarim*, pp. 18c, 35d, *et al.*

[inner] will of a [Jew's] heart" is not a description of a particular level within the heart. The term *ratzon* — "will" — describes a level with several rungs. In contrast, the term *reuusa diliba*, "the [inner] will of a [Jew's] heart," refers to the inner dimension of the heart that transcends any delineation of levels. This reflects the concept of *sichah*. In contrast, the Torah and its *mitzvos* as a whole refer to the task of refinement, [elevating the G-dly sparks encloded in the material substance of the world,] transforming the world into a dwelling for G-d in the lower realms.

On this basis, we can understand the statement "The talk (*sichah*) of the servants of the Patriarchs is more attractive than the teachings (Torah) of [their] descendants." The intent of "the teachings (Torah) of [their] descendants" is to create a dwelling for G-d in the lower realms. Now the concept of a dwelling has a defined meaning. Similarly, the term "lower realms" implies a hierarchy of several levels — for the terms "lower realms" is plural. Thus there are "higher realms" — in which there also several levels — and lower realms. In contrast, "the talk (*sichah*) of the servants of the Patriarchs" refers to the [inner] will of a [Jew's] heart stemming from the level of *yechidah* within the soul that transcends any and all particular levels. For through the [inner] will of a [Jew's] heart one establishes a connection with G-d's Essence. [In that vein, on the statement:]¹² "No thought can grasp Him," it is said:¹³ "He can, however, be grasped through the [inner] will of a [Jew's] heart."

On this basis, we can understand the expression: "The talk (*sichah*) of the servants of the Patriarchs is more attractive...." The term *יפה*, "more attractive," is used rather than "greater" or a similar term, because "greater" is a quantitative term; implying that the subject is of great size, quality, or the like. In contrast, the true concept of *יופי*, attractiveness, [defies definition]. True, there are several different levels of attractiveness, as indicated by the phrases

12. The passage *Pasach Eliyahu* in the Introduction to the *Tikkunei Zohar*.

13. See *Zohar*, Vol. III, p. 289b; *Shaarei Orah*, the *maamar* entitled *VeKibeil*, ch. 17, *Sefer HaMaamarim* 5689, p. 105, *et al.*

תואר של דרגא מסויימת בלב (דרעותא היינו רצון שבלב), כי רצון בכלל הרי זה תואר שיש בו כמה דרגות, משא"כ ענין רעו"ד קאי על בחי' פנימיות הלב שלמעלה מכל גדר דרגות וכו'. דכל זה הוא ענין שיחה, משא"כ הענין דתורה ומצוות בכלל קאי על עבודת הבירורים לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

ובזה יובן מה שיפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים, כי ענין תורתן של בנים הוא לעשות לו ית' דירה בתחתונים כנ"ל, שענין הדירה הוא תואר וגדר, ועד"ז הלשון תחתונים מורה שיש מציאות של תחתון ויש בו כמה דרגות, תחתונים לשון רבים, וזה מורה ג"כ שיש עליונים שלמעלה מתחתונים, וגם בעליונים יש כמה דרגות (עליונים ל' רבים). משא"כ ענין שיחתן של עבדי אבות קאי על בחי' רעו"ד שמבחי' יחידה שבנפש כנ"ל, דע"י רעו"ד תופסים בעצומה שלמעלה מכל גדר ודרגא וכו', כמאמר לית מחשבה תפיסא ביי' אבל נתפס איהו ברעותא דלבא.

ובזה יובן גם ביאור הלשון יפה שיחתן כו'. דמה שנאמר כאן לשון יופי ולא לשון גדלות וכיו"ב הוא משום שענין הגדלות מורה על ענין שיש בו איזו תפיסא וגדר, שהוא גדול בכמות או באיכות וכיו"ב, משא"כ ענין היופי, הנה אף שיש כמה דרגות ביופי, כמו יפה תואר ויפה מראה או כמ"ש כולך יפה רעייתי ומום אין בך וכיו"ב, מ"מ הכוונה כאן היא לענין היופי שלמעלה מכל גדר ותואר, שלכן אי אפשר לתאר זה אלא בלשון יופי, שהכוונה בלשון זה היא לענין שלמעלה ממדידה והגבלה, דלא אתרמיז בשום אות וקוצא כלל כו'. וזהו גם מה ששיחתן של עבדי אבות כפולה בתורה והרבה גופי תורה לא

"of attractive form and attractive appearance,"¹⁴ and "You are entirely attractive, my beloved; there is no blemish in you."¹⁵ [In the quote under discussion, however,] our Sages were speaking about attractiveness that surpass any definition or description and can only be expressed with the term "attractive." It is speaking about a dimension above any measure or limit, [to borrow an expression,]¹⁶ "It cannot be alluded to by any letter or point at all."

This also explains why "the talk of the servants of the Patriarchs" is "repeated in the Torah, while many basics of Torah [law] were conveyed only by allusion." "The talk of the servants of

14. Bereishis 29:17 See the *maamar* entitled *Vayehi Omen*, *Sefer HaMaamarim* 5627, p. 189ff., 190 ff. .

15. *Shir HaShirim* 4:7.

16. *Likkutei Torah*, Bamidbar 80b.

the Patriarchs” possesses an unlimited dimension. Therefore as it is drawn down into the Torah, it is great in number. In contrast, “many basics of Torah [law]” were drawn down within the limited and measured [framework that characterizes our world]. Therefore, they “were conveyed only by allusion,” for “an allusion suffices for a wise man.”¹⁷ Hence, since nothing more than an allusion is necessary, there is no purpose in using anything more. On the contrary, [using anything more would be counterproductive, as our Sages state:]¹⁸ “When there is an extra [organ,] it is considered as if that organ is lacking.” Therefore [these laws] were conveyed through allusions.

Our Sages explain¹⁹ that the word *Bereishis* (בראשית), the word beginning the Torah’s description of creation, is a composite alluding to *בראשית*, two entities that are referred to as “first:” the Jewish people and the Torah. The Torah and the Jewish people correspond to the two levels described previously. The Torah follows [the pattern that prevails within] the spiritual cosmos (*Seder HaHishtalshelus*), while “the Jewish people come before the Torah.”²⁰ [Thus, they transcend the spiritual cosmos entirely.]

These two concepts are alluded to in the word *Bereishis*, because *Bereishis* has a twofold implication. On a straightforward level, it refers to the creation of the world [which follows the pattern of] the spiritual cosmos. Nevertheless, as stated at the beginning of *Toras Chayim*²¹ (and in other sources),²² the term is also interpreted as referring to a level above the spiritual cosmos, as indicated [by *Targum Onkelos* which translates the term as] *bikadmin*, “in the primeval origins.” It refers to [G-d’s] will which transcends the pattern of the spiritual cosmos entirely.

In addition to the above explanation of *sichah* — that *sichah* refers to prayer stemming from the [inner] will of a [Jew’s] heart —

17. See *Zohar*, Vol. I, p. 26b.

18. *Chulin* 58b.

19. *Rashi* to *Bereishis* 1:1, et al.

20. *Bereishis Rabbah* 1:4.

21. P. 7a ff.

22. See *Sefer HaMaamarim* 5708, p. 74 ff., et al.

ניתנו אלא ברמיזה. כי מכיון ששיחתן של עבדי אבות הו"ע של בל"ג, לפיכך נמשך ענין זה בתורה באופן של ריבוי. משא"כ הרבה גופי תורה הרי הם נמשכו בגדרי מדידה והגבלה, ולפיכך לא ניתנו אלא ברמיזה, כי די לחכימא ברמיזא, ומכיון שאין צריך יותר מרמז הרי כל יתר אין צורך בו, ואדרבה כל יתר כנטול דמי, ולכן לא ניתנו אלא ברמיזה.

והנה ארז"ל בראשית בשביל ישראל שנק' ראשית ובשביל התורה שנק' ראשית. דב' ענינים אלו (בשביל ישראל ובשביל התורה) הם כנגד ב' דרגות אלו, דתורה היא בסדר השתלשלות, משא"כ ישראל קדמו לתורה. וזהו גם מה שכתבת בראשית נרמזו ג' כ' ב' ענינים אלו, דענין בראשית בפשטות קאי על בריאת העולם, סדר ההשתלשלות, ויש עוד פירוש, דקאי על בחי' שלמעלה מהשתלשלות, כמבואר בתורת חיים בתחלתו (ובכ"מ). שזהו מה שבראשית פירושו בקדמין, עד למעלה מזה, בחי' רעותא שלמעלה מכל סדר ההשתלשלות.

והנה נוסף לענין זה שבשיחה, מה ששיחה הו"ע התפלה ברעו"ד, הרי ידוע שלפעמים גם תורה נק' בשם שיחה. וי"ל הביאור בזה, משום שענין זה שבשיחה, המשכת עצומ"ה ית' שלמעלה מכל גדר ותואר, צריך להמשיכו גם בעבודת האדם בעסק התורה ומצוות לעשות לו ית' דירה בתחתונים, דזהו מה שגם תורה נק' בשם שיחה. ויש לומר, דזהו מה שמבואר בהמשך הדרושים, דתיבת שי"ח היא ר"ת ג' בני נח (שם חס יפת), שכנגד ג' העמודים דתורה עבודה וגמ"ח, ושיחתן של עבדי אבות קאי על ג' האבות, שגם ג'

there is another interpretation of *sichah*, for, at times, that term is also used to refer to the Torah.²³ It is possible to explain that the intent is to draw down G-d's Essence and Being that transcends all definition into a person's Divine service of the Torah and its *mitzvos*, creating a dwelling for G-d in these lower realms. And for this reason, the Torah is also referred to as *sichah*.

This also relates to the concept explained in the *maamarim*,²⁴ that the term *siach* (שיח) is an acronym for the names of three sons of Noach: Shem, Cham, and Yefes. These parallel the three pillars [of Jewish practice]:²⁵ Torah study, Divine service (prayer), and deeds of kindness. [The plural form in the expression:] "the

23. See the commentaries to the conclusion of *Avos*, ch. 5.

24. *Or HaTorah*, op. cit. p. 135a.

25. See *Avos* 1:2.

servants of the Patriarchs” alludes to [all] three Patriarchs, for the three Patriarchs are the source for the three pillars of service: Torah study, Divine service, and deeds of kindness.²⁶ Implied is that the totality of the service of making a dwelling for G-d in the lower realms which is comprised of the three pillars of Torah study, Divine service, and deeds of kindness has to be carried out in a manner of “the talk of the servants of the Patriarchs”:

a) with “talk,” i.e., [motivation stemming from] the [inner] will of a [Jew’s] heart [as explained above],

b) as a “servant,” i.e., that one’s entire existence is [an extension of] the existence of his master, and

c) “of the Patriarchs,” of whom it is said: “the Patriarchs are the [Divine] chariot,”²⁷ i.e., [they were totally given over to G-d’s will like] a chariot is given over to the will of its driver entirely.

May it be G-d’s will that through our Divine service in all these fields in the six thousand years of the world’s history,²⁸ and particularly, in the era of *ikvesa d’mashicha*, when “the feet meet the feet,”²⁹ all of these matters will come to fruition, and a dwelling for G-d will be established in the lower realms. And the true concept of a dwelling is that the essence of the dweller is manifest in the dwelling.³⁰ Then will be fulfilled the prophecy:³¹ “The mountain of the house of G-d will be established at the top of all mountains... and all nations will stream to it,” together with all the other prophecies of the Future Redemption.

These prophecies are all uniquely relevant, for the promise “Stand ready, all of you”³² has been given. [Implied is that] everything has already been granted from above and all that is

26. Avraham is associated with deeds of kindness, Yitzchak, with Divine service, and Yaakov, with Torah study (See *Megaleh Amukos*, *ofen* 250)).

27. See *Tanya*, chs. 23 and 34.

28. Cf. *Sanhedrin* 97a.

29. Cf. *Zohar*, Vol. II, p. 258a.

30. See the series of *maamarim* entitled *Yom Tov Shel Rosh HaShanah*, 5672, p. 3, et al.

31. *Yeshayahu* 2:2.

32. The call of the Rebbe Rayatz to await the coming of Mashiach, *Sefer HaMaamarim Kuntreisim*, Vol. II, p. 397b.

האבות הם שרש ג' העמודים דתורה עבודה וגמ"ח. והיינו, דכללות העבודה לעשות לו ית' דירה בתחתונים הנחלקת לג' העמודים דתורה עבודה וגמ"ח, צריכים לעשותה באופן דשיחתן של עבדי אבות, היינו בבחי' שיחה דקאי על רעו"ד, ובאופן דעבד, עבודת העבד שכל מציאותו היא מציאות האדון, ובאופן דאבות, אשר האבות הן הן המרכבה, שזהו גם ענין המרכבה הבטלה לגמרי אל הרוכב עלי'.

ויהי רצון, שע"י העבודה בכל ענינים אלו במשך שית אלפי שנים דהוה עלמא, ובפרט בעקבתא דמשיחא כאשר מטר רגלין ברגלין, נבוא לקיום כל הנ"ל, שיהי' דירה לו ית' בתחתונים, והרי אמיתית הדירה היא שהעצם עצמו דר בהדירה, ויקויים היעוד נכון יהי' הר בית הוי' בראש ההרים גו', ונהרו אליו כל הגוים וגו', עם כל שאר היעודים של הגאולה העתידה. ובפרט שכבר ישנה ההבטחה דעמדו הכן כולכם, שכל הענינים כבר ניתנו מלמעלה, וצריכים לעשות רק את הכלי מלמטה, עמדו הכן כולכם, דאמיתית ענין הכלי הוא שהוא בטל לגמרי אל האור שבתוכו כמבואר בכ"מ, וכידוע הראי' ע"ז מהלכות שבת, שהמוציא אוכלין פחות מכשיעור בכלי פטור אף על הכלי שהכלי טפלה אל האוכלין שבתוכה, וכ"ש וק"ו שכן הוא בענינים רוחניים שלמעלה ממדידה והגבלה. ובפרט ע"י הקדמת העבודה דהפצת המעיינות

necessary is to make a *k'li*³³ on this material plane. Now the true concept of a *k'li* is that its identity is totally subsumed to the light it contains, as explained in several sources.³⁴ This idea is illustrated by the ruling regarding the laws of *Shabbos*³⁵ that one who transfers less than the minimal measure of food for which one is held liable in a container is exempt even for the transfer of the container, because the container is considered as entirely subsidiary to its contents. How much more so does this concept apply with regard to spiritual matters that are entirely unlimited.

[The imminence of the redemption is further assured] through the service of spreading the wellsprings of *Chassidus* outward that

33. A Hebrew term literally meaning "container."

34. *Likkutei Torah, Bamidbar*, p. 82c.

35. *Shabbos* 93b.

began on *Yud-Tes Kislev*.³⁶ Through this, we will merit the holiday of Chanukah, a holiday whose lights are eternal, as it is said:³⁷ “These lights will never be nullified.” This will be manifest with the building of the Third *Beis HaMikdash*, “the Sanctuary of G-d, established by Your hands,”³⁸ on this material plane. May this take place speedily, in our days.

36. See *Toras Shalom*, p. 112ff. The mention of *Yud-Tes Kislev* and Chanukah is relevant, because Kislev, the month which contains these two holidays, was blessed on the *Shabbos* on which this *maamar* was delivered.

37. Ramban at the beginning of *Parshas Bahaaloscha*.

38. *Shmos* 15:17 **ובפרשׁי**.

חוצה, שהתחילה בי"ט כסלו, שעי"ז באים לענינו של חנוכה, דנרות חנוכה הם נרות נצחיים, הנרות הללו אינן בטלין לעולם, בבנין בית המקדש השלישי, מקדש אד' כוננו ידיך, למטה מעשרה טפחים, במהרה בימינו ממש.